

892

Rs 149

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS over het ontwerp van wet houdende instelling van de Nederlandse orde van advocaten alsmede regelen betreffende orde en discipline voor de advocaten en procureurs.

Bij de overweging van dit wetsontwerp in de afdelingen der Kamer verklaarden verscheidene leden, gaarne bereid te zijn mede te werken aan de totstandkoming van de voorgestelde regeling, mede, omdat aldus een eerste publiekrechtelijke beroepsorganisatie in het leven wordt geroepen.

Naar hun oordeel is het ontwerp door de verschillende wijzigingen, daarin sedert de indiening aangebracht, veel verbeterd. Er is bij die wijzigingen rekening gehouden met tegen het oorspronkelijk ontwerp te recht aangevoerde bezwaren — o.a. betreffende de geheel in eigen kring gehouden tuchtrechtspraak — en zij hebben ook voor het overige stenen des aanstoots weggenomen, die aanleiding gaven tot gebrek aan vertrouwen bij velen van hen, voor wie de ontwerp-regeling zal gelden.

De leden, hier aan het woord, meenden te mogen verwachten, dat de organisatie, zoals zij thans zal worden tot stand gebracht, vruchtbaar zal kunnen werken in het belang niet alleen van de advocaten en procureurs, maar ook in dat van de justitiabelen.

Deze leden hadden zich echter afgevraagd, of bij dit ontwerp niet had moeten zijn gezien en in beginsel opgelost het vraagstuk van de vergoeding voor den rechtsbijstand aan on- en minvermogenden. Zij waren zich er van bewust, dat bij de oplossing van dit probleem in zijn geheel ook anderen, b.v. deurwaarders en dagblad-exploitanten (vanwege de kosteloze advertenties), betrokken zijn en dat een behoorlijke regeling vrij aanzienlijke kosten medebrengt. Nu echter in de artt. 70 e.v. van het ontwerp, onder verwijzing naar de artt. 872—874 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, er, als van de meest natuurlijke zaak ter wereld, van wordt uitgegaan, dat de advocaten en procureurs aan onvermogenden zonder enige vergoeding rechtsbijstand hebben te verlenen, had toch zeker niet mogen ontbreken de erkenning in beginsel van hun recht op tegemoetkoming daarvoor, al zou het effectueeren van dat recht met het oog op een te treffen nadere en meer algemene regeling en het vinden van de nodige middelen nog zijn uitgesteld.

Verscheidene andere leden vroegen zich af, of het niet in strijd is met het wezen van het bij uitstek vrije beroep van advocaat, dat een dwangregeling als de voorgestelde aan de advocaten wordt opgelegd.

Is juist niet bij een spontaan gehouden referendum in de Orde van Advocaten te 's-Hertogenbosch en in de ordevergaderingen van verschillende andere arrondissementen gebleken, dat er onder de advocaten zelve grote tegenstand tegen dit wetsontwerp bestaat? Is het daarom niet verstandiger, dit ontwerp voorshands nog te laten rusten of het in te trekken? De urgentie van zulk een dwangregeling voor de advocaten zagen deze leden in elk geval niet in. Het was hun in het geheel niet duidelijk, waarom nu juist voor de advocaten een eerste proeve van een regeling, zoals de Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie beoogt te verwezenlijken, zou moeten worden tot stand gebracht.

Sommige leden vroegen zich af, of het niet gewenst is, ook de tuchtrechtspraak voor advocaten enkel in handen te laten van den gewonen rechter.

Kan de Minister mededelen, of in het algemeen de hoven, in hoger beroep recht sprekende in tuchtzaken tegen advocaten, zwaarder of minder zwaar straffen dan de Raden van Toezicht in eersten aanleg?

Deze leden meenden te weten, dat bij herhaling een veel mildere of in het geheel geen straf in appel werd opgelegd. Zij zouden het op prijs stellen, wanneer te dezen enig feitmateriaal zou kunnen worden verschaft.

Voorts vroegen deze leden, of de Minister bereid is te bevorderen, dat er een herziening komt van het tarief, dat een advocaat in burgerlijke zaken aan zijn cliënt in rekening mag brengen. Het huidige

tarief, daterende van 1838, is uiteraard volkomen verouderd en behoeft deswege dringend herziening.

Nog stelden deze leden de vraag, of de Minister niet van oordeel is, dat bij de samenstelling van de verschillende colleges, welke dit ontwerp in het leven wil roepen, mede gelet dient te worden op de levensovertuiging van de leden der colleges in die voege, dat de verschillende geestelijke stromingen daarin worden gepresenteerd. Is de Minister bereid dit als richtlijn aan te bevelen?

Enige leden toonden zich niet bevredigd over het antwoord van den Minister betreffende hetgeen het lid van de Tweede Kamer, de heer Stokvis, heeft te berde gebracht omtrent het weren uit de balie van advocaten, die tevens politici zijn.

Deze leden achtten het van het grootste belang, dat in de Staten-Generaal mede zitting hebben leden, die tevens advocaat zijn. Is de Minister niet bereid, zo vroegen zij, als zijn oordeel uit te spreken, dat een verordening, die zou verbieden, dat advocaten tevens politicus zijn, zeker onverbindend zou worden geacht en in strijd met het algemeen belang?

Ten slotte vroegen ook deze leden 's Ministers aandacht voor de mededelingen, gedaan in het Advocatenblad van 15 Januari 1951, blz. 30—35, over het referendum, georganiseerd door de Orde van Advocaten te 's-Hertogenbosch.

Sommige andere leden wezen er op, dat de Regering het ontwerp van het bestuur van de Advocatenvereniging zonder belangrijke wijziging heeft overgenomen en dat het hun vreemd aandeed, dat nu juist uit den kring van de advocaten scherpe critiek op het ontwerp wordt geleverd.

Aldus vastgesteld den 4den Juni 1952.

BERGER
STEINKÜHLER
RIP
BEAUFORT.

892

Rs 149a

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS over het ontwerp van wet houdende instelling van de Nederlandse orde van advocaten alsmede regelen betreffende orde en discipline voor de advocaten en procureurs.

Nadat het Voorlopig Verslag der Commissie aan de Regering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD

Het deed de ondergetekende genoegen, dat verscheidene leden gaarne bereid zijn mede te werken aan de totstandkoming van de voorgestelde regeling.

Met deze leden is de ondergetekende van oordeel, dat de wijzigingen, die naar aanleiding van het overleg met de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het ontwerp zijn aangebracht, verbeteringen betekenen. Dit geldt in het bijzonder de regeling van de tuchtrechtspraak, die thans niet meer als in het aanvankelijke ontwerp uitsluitend door advocaten wordt uitgeoefend.

De mogelijkheid voor de gehele balie bindende verordeningen te maken met betrekking tot de wijze van uitoefenen van de praktijk en de grotere eenheid, die door centralisatie bij het Hof van Discipline in de tuchtrechtspraak zal worden gebracht, zal, naar de ondergetekende verwacht, mede voor de justitiabelen van nut kunnen zijn.

De ondergetekende begrijpt, dat de hier aan het woord zijnde leden verband gelegd hebben tussen de organisatie van de balie enerzijds en de regeling van de rechtsbijstand aan on- of minvermogenden. Dit laatste vraagstuk heeft zijn voortdurende aandacht gehad, evenals die van zijn ambtsvoorgangers. Niet alleen wordt bij de huidige regeling er van uitgegaan, dat de advocaten hun diensten gratis moeten verlenen, maar tevens beperkt de door de huidige regeling op de advocaten gelegde verplichting zich tot de eigenlijke civielrechtelijke geschillen. De regeling is dus enerzijds niet geheel billijk tegenover de balie en de deurwaarder, anderzijds onvoldoende voor de behoeften van de rechtzoekenden, die zich tegenwoordig voor tal